

Obzornik

glasilo delovne skupnosti

VEČJA VLOGA KOMUNISTOV

SKLEPI 16. RAZŠIRJENE SEJE OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS CERKNICA

Ko govorimo o sklepih 16. razširjene seje občinskega komiteja Zveze komunistov Cerknica, moramo nujno poseči nazaj, v tisti čas, ko smo v naših organizacijah razpravljali o pismu tovariša Tita in Izvršnega biroja predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije in ko smo vsi enoglasno podprli stališča, ki so bila sprejeta na 29. seji Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Takrat smo ugotovili veliko pripravljenost članstva, da sprejme težavni boj, ki postaja vse bolj odkrit. Še več, akcija za uresničevanje pisma tovariša Tita in Izvršnega biroja pomeni nekakšno plebiscitarno podporo delovnih ljudi, ki sprejemajo takšno smer in politiko Zveze komunistov.

PODPORA TITOVEMU PISMU

V naši občini so vsi delovni ljudje z zadovoljstvom sprejeli pismo, pa tudi sklepe 29. seje Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije.

Občinski komite je na svoji 16. in 17. seji pregledal, kako uresničujemo sprejeta politična izhodišča iz pisma predsednika Tita in Izvršnega biroja predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije, pa tudi stališča 29. seje CK ZKS.

Ob sprejemanju omenjenih dokumentov smo bili v občini dokaj enotni. Ugotovili smo, da delovni ljudje v naši občini v celoti podpirajo sprejete politične sklepe in da bomo vsak v svojem okolju poskrbeli, da bomo ta stališča tudi dosledno uresničevali.

Za nami je pol leta od teh dokumentov, zato lahko ocenimo, kako stališča, ki so bila tako spontano sprejeta, tudi v praksi izvajamo.

Občinski komite je imel na omenjenih sejah jasen namen kritično pregledati, kaj je bilo opravljenega, predvsem pa ugotoviti tista vprašanja, ki jih v naši občini ne uresničujemo ali pa jih prepočasi uveljavljamo.

Iz teh ugotovitev si moramo zastaviti našo prihodnjo aktivnost v organizacijah Zveze komunistov, pa tudi v družbeno političnih organizacijah, v občinski skupščini in v drugih organih našega družbenega življenja.

VEČJA IDEJNA ENOTNOST

Delovni ljudje so zelo odločno podprli sprejeto politiko, zato tudi pričakujemo, da jo bomo dosledno uresničevali. Občinski komite je zelo kritično ocenil,

kako uresničujemo sprejeta stališča in sklepe v občinskem komiteju, pa tudi v občinski skupščini in družbeno političnih organizacijah.

Idejna enotnost je bila sicer premalo izpričana o sprejemanju posameznih dokumentov, akcijsko enotnost pa lahko ugotovimo le ob dejanskem izpolnjevanju sprejetih sklepov. Občinski komite z odgovornimi ljudmi v skupščini ter družbeno političnih organizacijah mora biti štab revolucije. To pomeni, da je njihova osnovna in ključna naloga aktivno delo v komiteju, v družbeno političnih organizacijah in komisijah. Vodilni funkcionarji — komunisti v skupščini in družbeno političnih organizacijah niso odgovorni samo organizacijam, ki so jih na to mesto izvolile, temveč tudi Zvezi komunistov. To velja za vodilne funkcionarje v občini, ki odgovarjajo za izvajanje politike Zveze komunistov občinskemu komiteju, pa tudi za vodilne delavce — komuniste v delovnih organizacijah, ki so odgovorni osnovnim organizacijam, v katerih delujejo.

Občinski komite Zveze komunistov je na razširjeni seji ocenil, da se je aktivnost komunistov povečala, da je celotno družbeno življenje razgibano in da se članstvo v glavnem zaveda večje odgovornosti za razreševanje vseh vprašanj, na katera lahko vpliva.

Večina osnovnih organizacij Zveze komunistov je v tem času analizirala delovanje svojih članov v organizacijah upravljanja, v družbeno političnih organizacijah in društvih. Komite je kritično ocenil tiste osnovne organizacije, ki tega še niso storile, in sklenil, da to napravi do sredine prihodnjega meseca.

TRDNEJŠA ORGANIZIRANOST

Zveza komunistov je v tem času v skladu z zahtevami po akcijski učinkovitosti prilagodila tudi svojo organiziranost. To velja za organizacijo osnovnih organizacij, ki je prilagojena ustavnim dopolnilom, tako da imamo osnovne organizacije Zveze komunistov povsod tam, kjer bodo predvidoma TOZD, če je dovolj komunistov. Takšna organizacija

pomeni ustrežnejšo povezavo z delavskim razredom in večjo akcijo ter idejno enotnost. Aktivni komunisti so se v praksi že uveljavili kot ustrezna oblika dela komunistov. Aktiv delavcev se bo moral v prihodnje sestajati pogostejše, predvsem pa takrat, kadar bodo sprejemali važnejše odločitve.

V večini organizacij so okrepili tudi nadzorstvo nad uresničevanjem sprejetih sklepov in stališč Zveze komunistov ter povečali odgovornost komunistov.

Komite je ugotovil, da je treba izboljšati metode in oblike dela in da je nujno potrebno razdeliti naloge glede na sposobnost posameznih komunistov. Posebno je to pomembno v večjih osnovnih organizacijah, kjer bi lahko oblikovali stalne in občasne komisije. Sveti komunistov so s svojim dosedanjim delom dokazali, da uresničujejo tiste naloge, za katere so bili izvoljeni: usklajevanje med posameznimi osnovnimi organizacijami v okviru organizacij združenega dela ali krajevnih skupnosti. V prihodnjem mesecu bomo morali skupaj z občinsko konferenco ZK Postojna organizirati sve-to Zveze komunistov v tistih organizacijah združenega dela, kjer je več osnovnih organizacij, na primer v Gozdnem gospodarstvu

Postojna, v Nanosu Postojna, in Jami Postojna.

OŽIVLJENA DEJAVNOST KOMUNISTOV

Aktivnost komunistov v družbeno političnih organizacij, pa tudi v skupščini in krajevnih skupnostih se je povečala, vendar so komunisti v nekaterih organizacijah in društvih še premalo aktivni.

Večjo skrb smo v tem času posvetili tudi idejnopolitičnemu izobraževanju. Kljub temu, da se je ta dejavnost zelo povečala, še vedno nismo dosegli osnovnega namena, idejno-politično

usposobiti slehernega komunista. Zato je komite sklenil, da moramo izobraževanje razširiti tako, da povečamo aktiv predavateljev iz vrst sposobnejših komunistov v občini.

Osnovne organizacije so v zadnjem času očistile vrste svojih članov tako, da so odstranile vse tiste, ki ne izpolnjujejo osnovnih statutarnih določil, pred nami pa je še vedno naloga diferenciacije komunistov, ki jo bomo morali opraviti ob dejanskem uresničevanju sprejetih stališč po pismu predsednika Tita in sklepih 29. seje CK ZKS. Komite je ugotovil, da pri izpolnjevanju sklepov komunisti v občinskem komiteju, pa tudi na odgovornih mestih v skupščini in v družbe-

Konec na 2. strani

*Ob Dnevu borca
iskrene čestitke vsem
borcem in aktivistom NOB!*

Na salonu pohištva v Ljubljani — Brestu Zlati spoj

Iz vsebine:

BREST IN LESNA INDUSTRIJA —
LETOŠNJI IZVOZ NA VZHOD —
PROIZVODNJA NOVE KUHINJE —
JAVNA RAZPRAVA O ORGANIZIRANJU TOZD — STANOVANJA IN KREDITI ZANJE — NOVA ORGANIZACIJA SKS — STALNE RUBRIKE

Brest in lesna industrija

Čeprav smo že močno zasuti s poslovnimi dogajanjem letošnjega leta, ne bo odveč, če se s kratkim sestavkom oziroma primerjavami poslovnih rezultatov večjih sorodnih podjetij in Bresta, povrnemo v leto 1972. Nekoliko okorela ali pa zakasnela knjigovodska tehnika nam pač onemogoča, da bi lahko te podatke zbrali in obdelali hitreje. Kot osnovo za primerjavo sem uporabil podatke poslovnega združenja Les iz Ljubljane.

Za primerjavo Brestovega poslovanja v letu 1972 sem vzel podjetja: Alples Železniki, Javor Pivka, KLI Logatec, Marles Maribor, Meblo Nova Gorica, Novoles Novo mesto in Stol Kamnik.

PROIZVODNJA

Uvodoma moram poudariti, da je lesna industrija v letu 1972 bistveno povečala obseg proizvodnje in s tem tudi rezultate poslovanja.

61 primerjanih podjetij, članic združenja Les, je v letu 1972 povečalo proizvodnjo za indeks 122. Glede na zamrznitev cen lahko rečemo, da gre predvsem za povečanje fizičnega obsega proizvodnje. Med primerjanimi podjetji je sam Alples hitreje povečal proizvodnjo, sicer pa je Brest v celotni lesni industriji na šestem mestu po povečanju proizvodnje leta 1972 v primeri z letom 1971.

DOHODEK

Lesna industrija je leta 1972 povečala celotni dohodek za 24 indeksnih točk. Brest ga je povečal za 28 indeksnih točk in je med primerjanimi podjetji na tretjem mestu za Alplesom (53 indeksnih točk) in Meblo (30 indeksnih točk).

IZVOZ

Brest je bil lani z izvozom 6.880.000 dolarjev na prvem me-

stu med 51. izvozniki lesne industrije. Njegov izvoz je predstavljal več kot deset odstotkov celotnega izvoza lesne industrije.

PODJETNIŠKA AKUMULACIJA

Podjetniška akumulacija (ostanek dohodka, povečan za amortizacijo) se je povečala leta 1972 v lesni industriji za indeks 120, na Brestu pa za indeks 151. Med primerjanimi podjetji je Brest na drugem mestu po povečanju akumulacije. Pred njim je Alples z indeksom 162.

ZALOGE

Primerjava vseh zalog (gotovi izdelki, surovine in material, nedovršena proizvodnja) nam pokaže, da se je leta 1972 povečala v lesni industriji za indeks 127. Na Brestu so se zaloge povečale za indeks 114. Tudi tu je dosegel Brest lani zelo ugodne pokazatelje, saj je bil kljub močno povečani proizvodnji glede na primerjano podjetja s porastom zaloga šele na šestem mestu.

OSEBNI DOHODKI

Poprečni neto osebni dohodki na zaposlenega so znašali lani v lesni industriji 1.716 dinarjev in so se v primerjavi z letom 1971 povečali za 22 %. Po isti metodologiji izračunani osebni dohodki na Brestu so znašali lani 1.862 dinarjev in so se primerjalno z letom 1971 povečali za 37 %. Glede na poprečje lesne industrije so bili lani osebni dohodki naših zaposlenih za 90 % višji.

V okviru lesne industrije je bil Brest glede na povečanje osebnih dohodkov na drugem mestu za Tovarno meril Slovenj Gradec, ki je povečala osebne dohodke za 86 %. Brest je bil po višini izplačanih osebnih dohodkov v lesni industriji SRS leta 1972 na 15. mestu. Med primerjanimi podjetji je lani izplačal višje osebne dohodke le Meblo (poprečne 1.956 dinarjev). Seveda moram poudariti, da je Brest v letu 1972 dosegel tako raven osebnih dohodkov predvsem z občutno povečano proizvodnjo in z ugodnimi poslovnimi rezultati.

— 0 —

Za celovitejšo obravnavo bi vsekakor moral nadrobneje analizirati poslovanje vseh podjetij. Vendar kljub relativno skopim primerjavam lahko ugotovimo, da je bilo naše lanske gospodarjenje v primerjavi s sorodnimi podjetji zelo uspešno. Nas vsekakor bolj zanima, kako gospodarimo letos. O tem pa bomo spregovorili kdaj prihodnjič.

D. Mlinar

Večja vloga komunistov

Nadaljevanje s 1. strani
no političnih organizacijah niso bili dovolj akcijsko enotni in dosledni. Da bi v prihodnje dosegli večjo idejno in akcijsko enotnost, je komite na razširjeni seji sprejel zaključke, ki naj dopolnijo akcijski program nalog, ki je bil sprejet po pismu.

ZAKLJUČKI

Zaključki so plod kritičnih ugotovitev. V prihodnje mora biti odkrita tovariška kritika in samokritika bolj kot doslej sestavni del delovanja komunistov. Zaključki posegajo na vsa področja delovanja Zveze komunistov.

Iz sklopa zaključkov bom navedel samo nekatere:

- analiza aktivnosti članstva Zveze komunistov;
- obnavljanje članstva Zveze komunistov;
- družbeni dogovor o kadrovski politiki;
- javnost kadrovske politike in kriteriji za zasedbo vodilnih

delovnih mest — uzakoniti celovitost kriterijev, ne samo strokovne, temveč tudi moralno politične lastnosti;

— stabilizacija gospodarstva je stalni proces, zato morajo komunisti tekoče spremljati izpolnjevanje postavljenih ciljev in sproti ukrepati ter poskrbeti, da bodo delavci v organizacijah združenega dela sproti seznanjeni in vplivali na vse važnejše odločitve dogajanj v kolektivu;

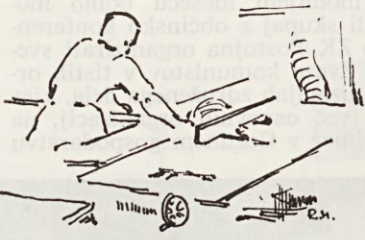
— sproti usklajevati programe delovanja občinske skupščine in družbeno političnih organizacij;

- osnovne organizacije Zveze komunistov naj na osnovi zaključkov aktivna delavcev poskrbijo, da se dopolnijo pravilniki o dodeljevanju kreditov za stanovanjsko gradnjo in za dodelitev družbenih stanovanj in pri tem upoštevajo sprejeto politiko Zveze komunistov na tem območju — to je — več delavskih stanovanj.

Sprejetih je bilo tudi precej zaključkov s področja organi-

zacije in razvoja Zveze komunistov, kadrovskih vprašanj, idejnosti in izobraževanja, informiranosti, pa tudi delovanja posameznih komisij ter aktivov.

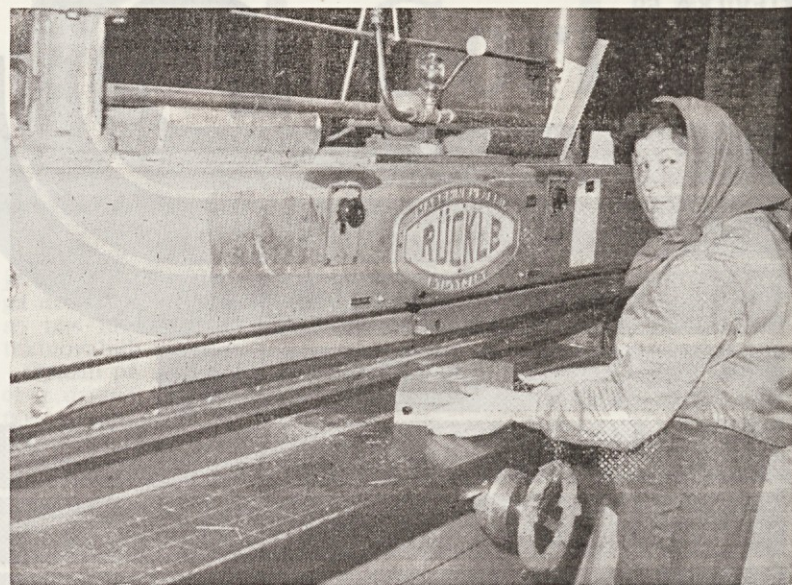
Še poseben poudarek je občinski komite v razpravi posvetil nujnosti, da se z zaključki 4. konference ZKJ ter ZKS seznani

vsak komunist in da se vsi komunisti aktivno vključijo v razpravo o ustavnih spremembah v okviru sindikalnih organizacij ter Socialistične zveze. V ta namen se morajo aktivirati člani občinske konference Zveze komunistov, člani medobčinskega sveta ZK in člani republiške konference ZK.

Razširjena seja občinskega komiteja je vsekakor pomenila kritični obračun dela ob uresničevanju pisma tovariša Tita in Izvršnega biroja predsedstva ZKJ ter stališč 29. seje CK ZKS, pokazala pa je tudi določena odstopanja v uresničevanju sprejetih stališč ter po temeljiti razpravi nakazala ter opredelila naloge v prihodnje. V akciji se izpričuje enotnost komunistov ne glede na to, kje delajo, zato moramo v naslednjem obdobju v vseh sredinah sproti preverjati, kako posamezni komunisti uresničujejo sprejete sklepe in stališča V vseh osnovnih organizacijah je treba ponoviti 29. sejo CK ZKS. Preveriti moramo našo idejno in akcijsko enotnost do uresničevanja zastavljene politike in sklepov, ki so jih sprejele osnovne organizacije Zveze komunistov.

J. Hren

Iz Tovarne pohištva Cerknica

Seja sveta komunistov

Svet komunistov Bresta je na svoji zadnji seji razpravljal o treh pomembnih zadevah:

- o delu komunistov ob ustanavljanju TOZD,
- o organiziranosti komunistov na Brestu in ustanovitvi nekaterih komisij pri svetu,
- o organiziranosti in aktivnosti aktivov Zveze mladine na Brestu.

Svet komunistov je sprejel sklep, da se v soboto, 14. julija, sestanejo vsi komunisti Bresta na 3. zboru, ki mora obdelati predvsem naslednja vprašanja o organiziranju TOZD na Brestu:

- osnovna politična izhodišča za odnose med TOZD (vsebinsa samoupravnega sporazuma);
- oblike solidarnostnega načela med TOZD, ki mora zagotoviti dolgoročno varnost vseh zaposlenih;
- možnosti povezovanja delovne organizacije in TOZD Bresta v višje integracijske skupnosti;
- nastopanje TOZD nasproti družbenim skupnostim (krajevni skupnosti, občini in drugim);
- odnose med proizvodnimi TOZD in med službami in enotami, ki so skupnega pomena za vse TOZD, ter samoupravni položaj delavcev v teh dejavnostih;
- sistem samoupravljanja v TOZD;
- sistem delovnih enot in njihov položaj v TOZD;
- sindikat kot politično silo v sistemu samoupravljanja v TOZD in delovni organizaciji;
- odgovornost komunistov in organizacij Zveze komunistov za osveščanje delavcev in za ustvarjalno vlogo pri uveljavljanju kvalitetnejše stopnje samoupravnih odnosov.

Svet je ustanovil tudi naslednje komisije, ki naj proučujejo politično vsebino s svojega delovnega področja, opozarjajo na

nerešena vprašanja in pripravljajo gradivo za seje sveta in za zboro komunistov:

- komisijo za informiranje, ideološko in politično izobraževanje članstva in kolektiva (predsednik Franc Hvala, člana Božo Levec in Tone Bavdek);
- kadrovsko komisijo (predsednik Rado Udovič ter člana Karl Bahun in Tone Lovko);
- komisijo za proučevanje gospodarskih rezultatov in medsebojnih odnosov (predsednik Franc Zigmund in člana Jože Šepc in Tone Kebe).

Ob razpravi o družbeno politični teži delovanja Zveze mladine na Brestu je svet v soglasju z vodstvi aktivov sklenil, da se na ravni delovne organizacije ustanovi koordinacijski odbor aktivov Zveze mladine Bresta, ki naj se do konca junija konstituirira in oblikuje program skupnega dela mladine.

Med pomembnejšimi sklepi iz razprave pod »razno« je še ta, da mora kadrovska služba prek krajevnih političnih dejavnikov do začetka šolskega dela pregledati moralno, politično in svetovnonazorsko usmerjenost Brestovih študentov in te kriterije upoštevati tudi ob dodeljevanjih novih štipendij. Hkrati je svet nazpravljal tudi o sklepu delavskega sveta TP Cerknice, ki ob dodeljevanjih socialnih pomoči ni ravnal v skladu s socialno politiko, ki jo zasleduje Zveza komunistov.

Svet komunistov je sklenil, da mora osnovna organizacija razpravljati o odgovornosti komunistov, ki so vplivali na takšno odločitev ali jo dopustili in, da je treba doseči povrnitev izplačane socialne pomoči, ki ni bila v skladu s politiko Zveze komunistov.

J. Praprotnik

Predstavniki avstrijskih sindikatov na Brestu

Pred dnevi se je na Brestu mudila delegacija sindikalne organizacije delavcev lesne industrije iz avstrijske Koroške. Z njo so bili tudi predstavniki slovenskih sindikatov, med njimi predsednik sindikata delavcev industrije in rudarstva tovariš Stjepan Šaubert.

Ker so bili obiskovalci lesarji, nekateri tudi iz neposredne proizvodnje, so si s posebnim zanimanjem ogledali proizvodne prostore Tovarne pohištva Cerknica. Rekli so, da so bili ob ogledu nadvse presenečeni, saj tako velike tovarne pohištva še niso videli. Izrazili so tudi začudenje, kako je moč učinkovito organizirati tako obsežno in raznoliko proizvodnjo, kot jo ima Brest.

Po ogledu naših izdelkov in Puntarjevih skulptur v salonu pohištva, ki je nanje zapustil za res lep vtis, je bil krajši prijateljski razgovor. Gostje so se zanimali predvsem za organiziranost naših sindikatov, za samoupravne odnose v naših delovnih organizacijah in posebej na Brestu, zlasti pa za naše ustavne spremembe in položaj neposrednih proizvajalcev v sedanjih in prihodnjih družbenih odnosih pri nas.

Po končanem obisku so uradno povabili predstavnike Brestovega sindikata, naj jim vrnejo obisk in si ogledajo nekaj njihovih lesno-industrijskih podjetij.

B. Levec

Delavke v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg

Letošnji izvoz na vzhod

Že pred leti, ko smo začeli izvažati pohištvo tudi v vzhodnoevropske države, smo ugotovili, da je to tržišče perspektivno za prodajo našega pohištva za naslednjih nekaj let.

Dejstvo, da v teh deželah standard nenehno raste in da še nimajo zgrajenih dovolj svojih lastnih kapacitet, nas še naprej spodbuja, da intenzivno obdelujemo ta tržišča in tudi sodelujemo na vseh razstavah, sejnih in ostalih prireditvah, kjer prikazujejo in prodajajo pohištvo.

Trenutno imamo sklenjene prodajne pogodbe z vsemi deželami vzhodne Evrope, razen z Albanijo in Bolgarijo, pa tudi v teh že imamo prve stike, saj se prav tako zavzemajo za nabavo jugoslovanskega pohištva.

In kaj je bilo sklenjeno konkretnega?

Za Madžarsko imamo sklenjeno pogodbo v vrednosti okrog 300.000 dolarjev za izvoz sobnega pohištva Barbara in kuhinj Vega-60. Odpreme so se že začele, nekoliko smo le prekinili dobave zaradi manjših rekonstrukcij nekaterih elementov Barbare, sicer pa posel teče normalno.

Za Češkoslovaško smo odposlali prve poskusne pošiljke Barbare, ki je na tem tržišču zelo ugodno sprejeta; v obdelavi pa imamo povečanje tega posla vsaj za trikrat.

Tudi na Poljsko smo izvozili poskusno pošiljko Barbare in pričakujemo nova naročila.

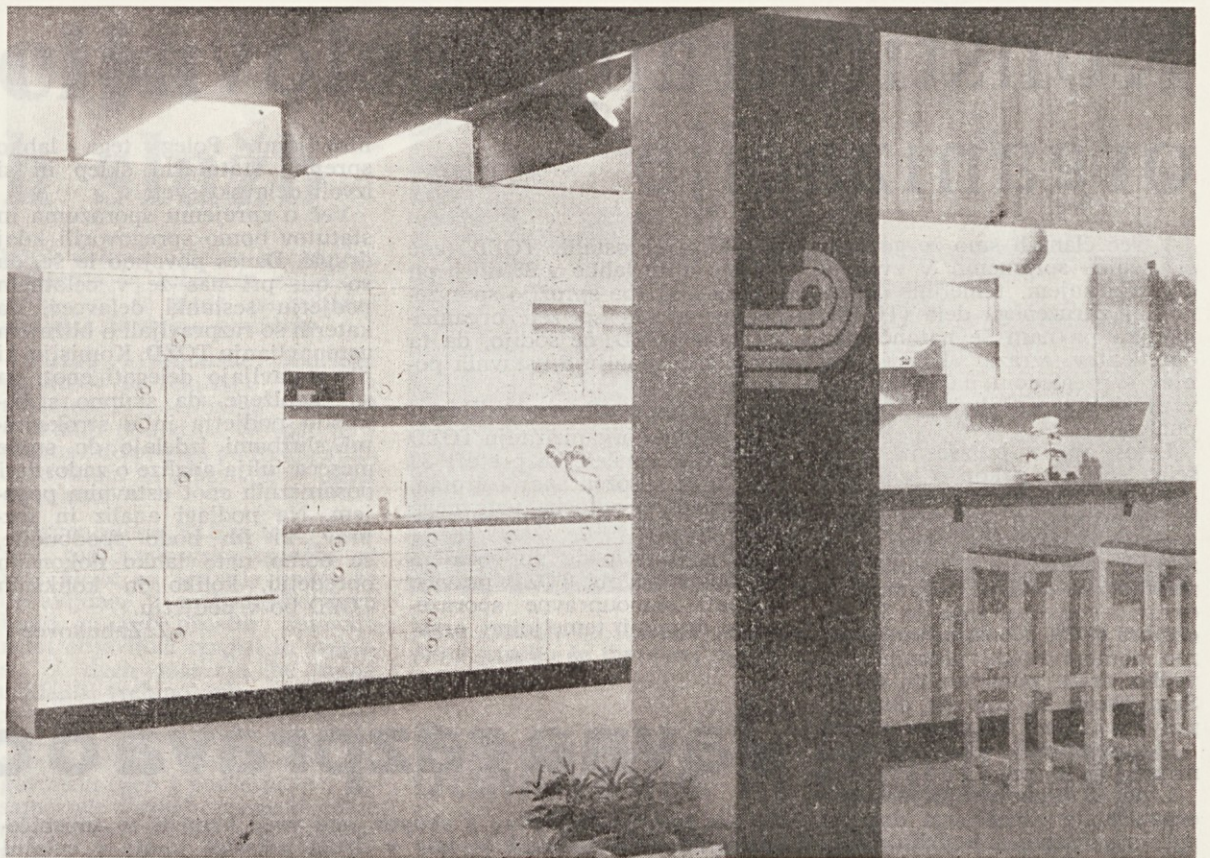
Pred dnevi smo v vzhodnem Berlinu podpisali pogodbo za prve dobave našega pohištva v Vzhodno Nemčijo v višini 360.000 dolarjev oziroma skupaj za okrog 480.000 dolarjev. V tem primeru gre za dobavo garnitur Barbara, omar Claudia in kuhinj Vega-60. Seveda je to šele prvo letošnje naročilo za Vzhodno Nemčijo, ker so realne možnosti za realizacijo najmanj še enkrat toliko našega pohištva, predvsem pa kuhinj in Barbare.

Seveda bo treba pri dobavah paziti predvsem na kvaliteto in takšno promptnost kakor doslej.

Pohištvo bomo letos izvozili tudi v Sovjetsko zvezo, vendar imamo do sedaj dokončno sklenjenih pogodb le za okrog 200.000 dolarjev, kar je seveda le petina vrednosti dobav v letu 1972. Seveda vsi posli za leto 1973 še niso zaključeni, vendar imamo sedaj možnosti za vključitev v večje posle le v tako imenovanih vezanih poslih, ki pa so nestalni in največkrat tudi ekonomsko manj zanimivi od rednih poslov po blagovni listi.

Seveda obdelujemo vse možnosti in variante, ker imamo plasma našega pohištva za našo najpomembnejšo nalogo.

Verjetno ne bo odveč, če seznanimo naše bralce tudi s težavami, ki nastajajo pri sklepanju poslov z vzhodnoevropskimi deželami, na katere pa mi sami ne moremo bistveno vplivati. Pri tem gre predvsem za debalans v meddržavnem prometu, ki je ravno letos v večini primerov negativen za naše partnerje in tako ne dobimo dovoljenja za izvoz od naših zveznih organov, ki so dolžni skrbeti za usklajevanje meddržavnih obveznosti. Pri omenjenih vezanih poslih pa imajo vse poslovne niti v rokah tako imenovani »uvozniki«, ki pa seveda skrbijo za svojo rentabilnost in se največkrat ne ozirajo na želje in možnosti morebitne-

Izpopolnitev Brestovega proizvodnega programa — Vega '73

ga partnerja, pa četudi je ta iz njihovega lastnega podjetja.

Kljub nekaterim težavam, ki so včasih skoraj nepremagljive, pričakujemo torej tudi letos ugoden izvoz v vzhodnoevropske dežele. Razumljivo pa je, da moramo biti tudi v prihodnje intenzivno pri-

sotni na vseh letošnjih važnejših prireditvah v teh deželah. Prav zato bomo sodelovali v septembru na splošnem sejmu v Leipzigu v Vzhodni Nemčiji, na sejmu pohištva in opreme za dom v Budimpešti in na posebni raz-

stavi pohištva v Moskvi, ki bo v oktobru.

Vsekakor bomo tudi v prihodnje posvetili temu tržišču vso skrb, ker kljub vsem težavam pričakujemo še dobre prodajne rezultate.

F. Turk

Proizvodnja nove kuhinje

V TOVARNI POHIŠTVA STARI TRG PRIPRAVLJAJO NOVI DOPOLNILNI PROGRAM KUHINJSKEGA POHIŠTVA VEGA-73

Z željo, da bi v proizvodni program kuhinjskega pohištva znova vnesli nekaj svežine, smo v BRESTU po daljših raziskavah domačega in tujega trga prišli do ugotovitve, da kupci kuhinjskega pohištva želijo nekatere spremembe. Na osnovi pripomb smo prišli do zaključka, da si mnogi želijo kuhinjsko pohištvo, ki bi bilo kombinacija umetnih tvoriv in naravnega lesa.

Ne moremo sicer zanikati, da je kuhinjsko pohištvo, ki je izdelano iz umetnih mas »ultrapasa«, izredno praktično predvsem zaradi preprostega vzdrževanja (čiščenja) in pa seveda tudi zaradi svoje trajnosti, vendar pa imajo ta tvoriva tudi svojo slabo stran. Stanovanju oziroma kuhinjskemu prostoru, v katerem gospodinja preživi večji del dneva, ne dajejo tiste toplote in domačnosti, kot jo nudi pohištvo iz naravnega lesa. Tak izdelek, s katerim bomo poskušali to pomanjkljivost odpraviti, je v naši tovarni že v končni fazi pripravljalnih del za proizvodnjo.

Posebna zanimivost tega izdelka pa ne bo samo v tem, da bo sprednja stran iz naravnega lesa, temveč tudi to, da bo ta les jelovina. Zakaj je to zanimivost? Prvič je v opredelitvi za ta les, saj so z njim naši gozdovi precej bogati in želimo to bogastvo oplemenititi ter ga plasirati na tuje tržišče, ne pa da ga prodajamo le kot deske ali celo hlode, s čimer zelo hitro siromašimo naše gozdove.

Druga zanimivost pa je v tem, da smo se odločili za les, ki je po svoji sestavi zelo podvržen krčenju in raztezanju, kar ima za posledico, da mu je zelo težko določiti pravilno vlažnost, s čimer nastajajo v proizvodnji velike težave. Upoštevati moramo namreč to, da ima v stanovanju ravno kuhinjski prostor zelo različno vlažnost v zraku in da morata biti vlaga zraka in lesa enaka, sicer pride do deformacije pohištva. Mislim, da o posledicah ni potrebno govoriti.

Upamo, da bomo na podlagi naših dolgoletnih izkušenj kot

predelovalci lesnih tvoriv le uspešno »ukrotili«² jih in jih prilagoditi zahtevam.

Površinska prevleka na sestavnih delih iz jelovine je obdelana z laki, ki so odporni proti vlagi in kislinam, kar preprečuje razkrajanje in omogoča preprosto čiščenje.

Zgornja, tako imenovana delovna plošča stoječih omaric ima to posebnost, da je površinsko poleg svojega izredno lepega videza tudi zelo trdna in odporna proti mehanskim poškodbam, kar je za to vrsto pohištva zelo pomembno.

Na koncu še nekaj besed o prvih vtisih oziroma o zanimanju na trgu za VEGO-73. Maja letos je BREST na med-

narodnem sejmu v Londonu poleg ostalih izdelkov razstavljal tudi VEGO-73. Poleg priznanj in pohval od samih obiskovalcev sejma je bilo tudi veliko zanimanja posameznih trgovskih podjetij, s katerimi se že pogovarjamo za naročila. Veliko zanimanja za take izdelke pa je tudi na ostalih tržiščih zahodne Evrope.

Na SALONU POHIŠTVA v Ljubljani smo v sestavi jelovega programa dobili veliko priznanje ZLATI SPOJ. Največje priznanje pa so nam dali obiskovalci SALONA, ki so z velikim zanimanjem ocenjevali izdelek in prispevali tudi nekaj kritičnih pripomb, ki jih bomo pri funkcionalnem in oblikovnem izpopolnjevanju izdelka s pridom upoštevali.

D. Plaz

Različne poti

PLENARNI SESTANEK DELEGATOV ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA LESNE INDUSTRIJE SLOVENIJE

Sredi junija je svet za gozdarstvo in lesnopredelovalno industrijo pri slovenski Gospodarski zbornici sklical plenarni sestanek delegatov organizacij združenega dela lesne industrije Slovenije.

Poglaviti namen sestanka je bil, da bi ob izmenjavi izkušenj iz različnih podjetij pospešili uresničevanje ustavnih dopolnil, predvsem ob ustanavljanju TOZD in oblikovanju samoupravnih sporazumov o združevanju. Poleg tega je razprava tekla tudi o predosnutku novega statuta Gospodarske zbornice Slovenije.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da so zaradi različne organizacije podjetij poti samoupravnega sporazumevanja dokaj različne in da mora vsaka delovna organizacija zase temeljito proučiti svoje notranje ekonomske odnose. Ob primerih Slovenijalesa, Bresta in LIP Slovenij Gradec je bilo videti, da dobiva uresničevanje ustavnih dopolnil čedalje bolj otipljivo vsebino, ob čemer pa se porajajo tudi mnoge — ze-

lo sorodne težave. Le-te se pojavljajo zlasti tam, kjer so uresničevanje ustavnih dopolnil vzeli formalistično in premalo proučili medsebojna ekonomska razmerja. Žal tudi sedanja zakonodaja, ki doživlja skoraj vsakodnevne spremembe, ne daje dovolj trdne pravne osnove za oblikovanje novih samoupravnih odnosov.

Tudi v razpravi o predosnutku statuta Gospodarske zbornice je bilo ugotovljeno, da bo potrebno predvsem spremeniti staro miselnost, saj poskuša statut prenesti duha ustavnih sprememb tudi v delovanje zbornice. Gospodarska zbornica Slovenije bo splošna samoupravna skupnost združenega dela na področju gospodarstva v SR Sloveniji za skupno obravnavanje vprašanj, usklajevanje interesov in samoupravno sporazumevanje o gospodarjenju, razvoju in drugih gospodarskih zadevah.

B. Levec

Brestov razstavni prostor na Salonu pohištva

ZLATI SPOJ BRESTU

Peti Salon pohištva v Ljubljani je za nami. Brestov nastop je bil uspešen, saj smo po odločitvi zvezne žirije dobili priznanje Zlati spoj.

Žirija je podelila pet Zlatih spojev z naslednjimi utemeljitvami:

- BREST Cerknica — za ponovno uvajanje masivnega lesa v proizvodnjo pohištva,
- Dekorativna Ljubljana — za visoko kvaliteto tapetniškega blaga,
- Meblo Nova Gorica — za uvajanje sintetičnega materiala v proizvodnji drobne opreme,
- Stol Kamnik — za konstrukcijsko preprost in ceneno proizvod sedež — ležalnik,
- Stol Kamnik in prof. N. Kralj — za Rex garnituro, ki je še vedno aktualen primer originalnega poceni in likovno uspelega pohištva.

Letos je bil prvič razpisan natečaj za opremo človekovega bivališča FUTURA '73.

Na natečaj je prispelo kar 49 del, med njimi tudi prispevek Brestovega oblikovalca Karla Potočnika, ki je prijavil VEGO-73.

Konstituiranje delovne organizacije

V več člankih smo že govorili o vsebini sprememb v zvezi z organiziranjem temeljnih organizacij združenega dela (TOZD), manjka pa nam še natančnejša opredelitev izraza »konstituiranje« s pregledom nalog, ki nas v zvezi s tem čakajo v okviru podjetja.

Letos aprila je zvezna skupščina sprejela zakon o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register. Stotrideseti člen tega zakona nedvoumno določa, da morajo vse delovne organizacije opraviti konstituiranje do 31. decembra 1973. Konstituiranje samo pomeni dokaj natančno izvedbo vrste pomembnih nalog. Sam zakon, ki smo ga omenili, pravi v svojem 30. členu takole: »Konstituiranje delovne organizacije je v tem:

1. da se organizirajo temeljne organizacije združenega dela — sprejme sklep o organiziranju temeljnih organizacij, sprejme začasni statutarni sklep temeljne organizacije in izvoli delavski svet, če delavci v temeljni organizaciji odločajo, naj določene funkcije upravljanja izvršuje ta organ;

2. da se sklene samoupravni sporazum o združevanju v delovno organizacijo in izvoli delavski svet oziroma drug ustrezen organ delovne organizacije;

3. da se sprejmejo statuti temeljnih organizacij v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju v delovno organizacijo.

Ker se trenutno najbolj ukvarjamo prav z deli okrog organiziranja TOZD, si oglejmo, kaj skriva v sebi točka 1. citiranega člena:

— Najprej je treba izdelati posebno analizo, ki naj ugotovi za posamezne dele podjetja, če imajo ustavne pogoje za organiziranje TOZD (analizo izdelajo posebne komisije — delegati iz delovnih podjetij).

— Če delavci v delu podjetja ugotovijo, da so dani pogoji za organiziranje TOZD, sprejmejo sklep o organiziranju take enote. Sklep, ki mora vsebovati ime in sedež TOZD, dejavnosti TOZD in pooblastilo določeni osebi, sprejmejo delavci neposredno in enakopravno z večino glasov vseh delavcev dela delovne organizacije, ki se organizirajo kot TOZD.

— Gornji sklep mora enota, ki ga je sprejela, poslati v osmih dneh vsem delom podjetja, ki so se že proglasili (s sklepom) za TOZD oziroma, če se še niso, vsem delom podjetja, ki pomenijo delovno celoto (npr.: poslovnim enotam).

— Prav tako je treba sklep o organiziranju vpisati v obliki predzaznambe v sodni register in hkrati priložiti z zakonom določeno dokumentacijo.

— Delavci ostalih TOZD (ene ali več njih) lahko v 30 dneh po prejemu sklepa sprožijo spor zoper enoto, ki se želi organizirati kot TOZD, če sodijo, da ta enota ne izpolnjuje ustavnih pogojev.

Spor rešuje ustavno sodišče.

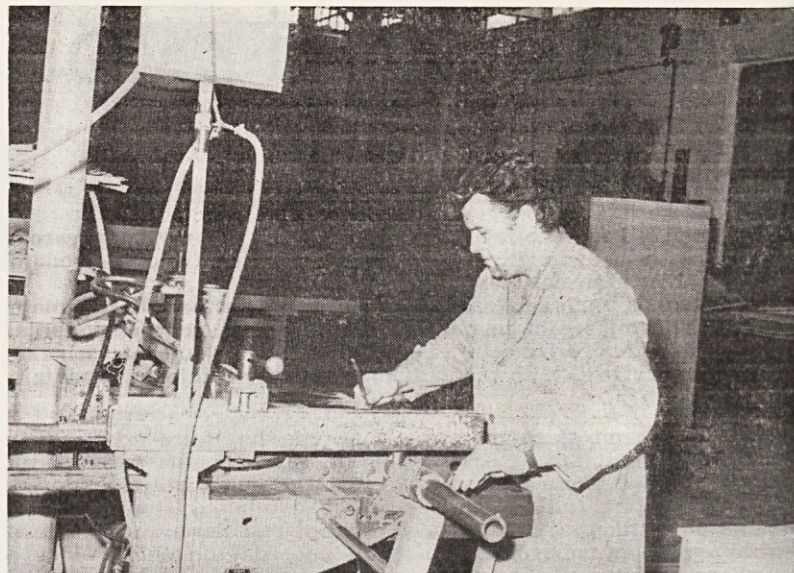
— Sklep o organiziranju TOZD postane dokončen, ko preteče 30 dni, če ni sprožen spor oziroma, ko je izdana odločba ustavnega sodišča.

Po izvedbi nalog po gornjem postopku pridobi TOZD pravico sklepati samoupravne sporazume z drugimi temeljnimi orga-

nizacijami. Poleg tega lahko sprejme statutarni sklep in si izvoli delavski svet.

Več o sprejemu sporazuma in statutu bomo spregovorili kdaj drugič. Danes povejmo le še, da so bili pri nas že v celotnem podjetju sestanki delavcev, na katerih so razpravljali o bližnjem ustanavljanju TOZD. Komisije, ki jih sestavljajo delegati enot, pa so zadolžene, da skupno s komisijo podjetja in s strokovnimi službami izdelajo do srede meseca julija analize o zadostitvi posameznih enot ustavnim pogojem. Na podlagi analiz in razprav, ki jih bodo spodbudile, se bomo nato lahko dokončno opredelili, koliko in kolikšnih TOZD bo v podjetju.

Z. Zabukovec

V novih pogojih — večje pravice in obveznosti

Javna razprava o organiziranju TOZD

Na osnovi zaključkov s skupne seje vseh komisij za uresničevanje ustavnih dopolnil je bila v drugi polovici junija v celotni delovni skupnosti Bresta organizirana javna razprava o organiziranju TOZD. Zamišljena je bila kot zadnja faza v informiranju v smislu ustavnih dopolnil.

Objavljamo krajše informacije o poteku teh razprav, žal ne iz vseh poslovnih enot, ker nam jih nekateri sodelavci kljub dogovoru niso posredovali.

Tovarna pohišta Cerknica

Komisija za uresničevanje ustavnih dopolnil v Tovarni pohišta Cerknica je z delom pričela v aprilu. Na prvem sestanku je komisija najprej sama proučila ustavna dopolnila in zbirko zakonov o združenem delu. Pri kasnejšem delu pa se ravna po nalogah, ki so bile sprejete na skupnem sestanku centralne komisije in komisij poslovnih enot za uresničevanje ustavnih dopolnil. Vsi člani poslovne enote so dobili teze za ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela, ki jih je pripravila centralna komisija. Tudi z družbeno-političnimi organizacijami poslovne enote je imela komisija že javno razpravo o ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela. Na tem sestanku smo se tudi dogovorili, kako bomo organizirali javno razpravo z vsemi člani kolektiva. Prva javna razprava o temeljnih organizacijah združenega dela, ki je bila 19. junija, je bila organizirana z množičnimi sestanki po ekonomskih enotah. V uvodnem delu je bilo delavcem najprej obrazloženo, kaj nam prinašajo ustavna dopolnila, kaj je temeljna organizacija združenega dela in kakšne pravice in dolžnosti bodo imeli delavci v novo ustanovljenih temeljnih organizacijah združenega dela. Vsi delavci so pozorno poslušali uvodne razlage o TOZD, kar nam dokazuje,

da so zainteresirani za njihovo organiziranje in poglobljeno samoupravljanje. Prav gotovo pa je samo ena javna razprava premalo, da bi v celoti spoznali vse spremembe, ki jih prinašajo ustavna dopolnila.

V javni razpravi so delavci postavljali predvsem naslednja vprašanja:

— Kako bo z odplačevanjem investicij, ki so bile v preteklih letih, in sicer po poslovnih enotah in za skupne investicije?

— Kako bo z našimi skupnimi službami?

— Izrečena je bila bojazen, da bodo te spremembe še povečale število režijskih delavcev, ob ugotovitvi, da je režija že sedaj zelo visoka.

Na vsa ta vprašanja so bili posredovani že delni odgovori. Bolj podrobno pa se bodo lahko z njimi seznanili ob analizi, ki jo bo potrebno pripraviti do 13. julija. Za pripravo, analize so izvolili 9-člansko komisijo za organiziranje temeljne organizacije združenega dela. Komisija je dobila nalogo, da nadaljuje z začetnim delom, da bo pravočasno izdelana analiza, o kateri bo tudi javna razprava. Prepričan sem, da bo porebno še veliko dela z vsemi člani kolektiva, da bi bili čimbolj seznanjeni s spremembami samoupravnega sistema.

J. Lipovec

Tovarna pohišta Martinjak

Po sestanku z družbeno političnimi organizacijami je bila 13. junija v Tovarni pohišta Martinjak organizirana javna razprava o ustanavljanju TOZD. Razprava je zajela vse delavce in je bila organizirana dopoldne in popoldne po nekaj ekonomskih enot skupaj, tako da je sodelovalo primerno število zaposlenih.

Razpravo so vodili člani komisije za uresničevanje ustavnih dopolnil.

Najprej so pojasnili »Teze za ustanovitev TOZD«, ki so jih dobili vsi člani kolektiva. Nato so delavci soglašali z že imenovano petčlansko komisijo za uresničevanje ustavnih dopolnil.

Na splošno razprava ni posebno zaživel, kajti to je bil le uvod v širšo akcijo. Po izdelavi ekonomske analize za posamezne poslovne enote, samoupravnega sporazuma in pravilnikov bo več možnost za predlaganje — odlo-

čanje. Kljub vsemu javnemu obveščanju (tisk, televizija in podobno) obveščanje v podjetju ni bilo povsem jasno, kaj prinaša ustanavljanje TOZD oziroma, kaj je smisel ustavnih dopolnil. To pa delavce posebej zanima. Za takšno razlago se bodo morale komisija in politične organizacije še bolj zavzeti. Izražena je bila tudi bojazen, da bo v prihodnje manjša odgovornost vodilnih delavcev in večja neposredna pro-

izvajalcev v sistemu samoupravljanja.

S predlaganimi TOZD soglašamo, vprašljiv pa je položaj skupnih strokovnih služb, ki bi morale biti tako organizirane, da bodo odgovorne za uspehe prihodnjih TOZD.

V poslovnem prometu navzven naj nastopa podjetje kot do sedaj, solidarno odgovornost med posameznimi TOZD pa narekuje ta preteklost in sedanje stanje podjetja.

M. Geršak

Skupne strokovne službe

V okviru širših razprav in prijav na organizacije TOZD v BRESTU sta v skupnih strokovnih službah doslej o tem razpravljala osnovna organizacija Zveze komunistov in zbor delovne skupnosti. Oboje je bilo bolj informativnega značaja in se zato ni razvila širša razprava.

Dosedanje razprave, pa tudi teze komisije centralnega delavskega sveta za ustanovitev TOZD v BRESTU kažejo, da je pri organiziranju SKS glede na pogoje za ustanovitev TOZD več dilem in nerešenih vprašanj. Položaj skupnih strokovnih služb je v primerjavi z ostalimi poslovnimi enotami specifičen, ker se tu opravljajo skupne zadeve za vse proizvodne enote BRESTA (naj bo to za sedanje poslovne enote ali pa prihodnje, ne glede, ka-

tere TOZD), pod te skupne zadeve pa so združene različne dejavnosti, različne ne le po svoji funkciji, ampak tudi glede na možnosti, ustvarjanja in ugotavljanja dohodka. Konkretnih rešitev o prihodnji organiziranosti v statusu skupnih služb nam dosedanje razprave še niso dale. Je predlog, da bi bile skupne službe organizirane kot TOZD, v okviru katere bi bilo več delovnih enot z vsemi samoupravnimi pravicami. Izraženo pa je bilo tudi mnenje, da glede na določila predloga nove ustanove SKS nima pogojev, da bi bila samostojna TOZD. Izoblikovani predlog bo verjetno lahko dala že omenjena analiza, predvsem pa javna razprava na osnovi te analize.

J. Frank

Izmenjava izkušenj

15. junija so se v Ljubljani sestali računovodje, pravniki oziroma delavci drugih poklicev, ki poglobljeno rešujejo vprašanja v zvezi z ustanovitvijo ter z gospodarsko in samoupravno povezavo temeljnih organizacij združenega dela v lesni industriji Slovenije.

Posvet se je sukal zlasti okrog vprašanj, ki zadevajo urejanje ekonomskih razmerij med temeljnimi organizacijami v istem podjetju, gledanih s stališča knjigovodske evidence. Nadalje je bilo precej časa porabljenega tudi za osvetljevanje nejasnosti v zvezi s področja skupnih služb in s samoupravnim položajem direktorja podjetja.

O teh in o drugih vprašanjih so seznanili udeležence posveta predstavniki podjetij LIP Slovenj Gradec, Mebla in Slovenijalesa. Primerjanje stanja v podjetjih vseh udeležencev je privedlo do zaključka, da se v skoraj vseh podjetjih pojavljajo enake oziroma zelo podobne težave. Delovne skupnosti jih rešujejo vsaka po svoje, včasih seveda tudi na načine, ki so vprašljivi s stališča ustavnosti in zakonitosti, so pa

vsaj po ocenah tistih, ki jih sprejemajo, najprimernejši v danem trenutku.

Z. Zabukovec

Pravnik odgovarja

VPRAŠANJE:

Do nedavnega sem bil vajenec. Ko sem opravil izpit za pomočnika, sem izpolnil pogoje za samostojno delo. Zanima me, od kdaj dalje mi gre novi — višji osebni dohodek: ali od dne, ko sem opravil izpit ali od prvega dne naslednjega meseca po opravljenem izpitu.

ODGOVOR:

Osebni dohodek po novem vam gre od prvega dne, ko ste pričeli delati na delovnem mestu, na katerega ste bili razporejeni z določbo o razporeditvi v skladu z novo pridobljeno delovno sposobnostjo.

Z. Zabukovec

Na Salonu pohišta je bilo za Brestove izdelke veliko zanimanja

Nova organizacija skupnih strokovnih služb

S 15. junijem je začela s sklepom sveta za koordinacijo poslovanja veljati nova organizacija v poslovni enoti skupnih strokovnih služb. Izhodišča za novo organizacijo so bila predvsem v dosednji organizaciji, v njenih pomanjkljivostih, v potrebah po boljšem in hitrejšem obvladovanju naraščajoče proizvodnje in poslovanja nasploh, v organski povezavi posameznih delovnih področij in da bi čimbolj funkcionalno povezovali strokovni servis s proizvodnjo.

Organizacija skupnih strokovnih služb se je že večkrat spreminjala, prav gotovo pa se bo tudi v prihodnje, glede na obseg, zahtevnosti in pogoje poslovanja, kadrovske zaledje in podobno. Skratka, organizacija je živa materija, zato so tudi nekateri pomisleki o morebitni obdolžitvi nove organizacije zaradi oblikovanja temeljnih organizacij združenega dela, odveč. Prav gotovo pa je, da glede na že utečeno samoupravno pot, ki se kaže v popolni decentralizaciji upravljanja, v samostojnem oblikovanju in delitvi dohodka po sedmih poslovnih enotah, ne bodo mogle biti z ustanovitvijo TOZD na Brestu tako revolucionarne spremembe kot morda v nekaterih drugih organizacijah združenega dela.

S tem seveda ni rečeno, da nas pri pravilnem oblikovanju in iskanju oblik najbolj tvornega sodelovanja vseh delavcev na področju samoupravljanja, oblikovanja in delitve rezultatov dela, ne čakajo še velike naloge tudi pri pravilnem oblikovanju in organiziranosti sedanjih skupnih strokovnih služb. Celotno delovno področje enote SKS se je no skušalo povezati v nekoliko močnejše službe, da bi čim bolj povezali delo v sami službi, hkrati pa dali vodstvenemu kadru možnost, da se bolj posveti organiziranosti in delovanju služb.

Za koordinacijo dela bosta skrbeli dva pomočnika. Pomočnik glavnega direktorja za komercialno-tehnično področje bo koordiniral delo med razvojno, prodajno in nabavno službo, pomočnik glavnega direktorja za ekonomsko in splošno področje in ki je hkrati direktor enote SKS, pa bo koordiniral delo ekonomsko-finančne, analitsko-planske, splošno-kadrovske in službe za avtomatsko obdelavo podatkov.

Ker je bila nova organizacija SKS v javni razpravi po vseh poslovnih enotah, bom omenil samo nekatere bistvene spremembe.

Razvojna služba je z novo organizacijo najbolj spremenjena. Medtem ko je bila dosedanja dejavnost predvsem operativnega značaja, daje nova organizacija poudarek razvoju Bresta. Prav gotovo so z vsebino dela pri tako organizirani službi razvoja dane tudi možnosti za koordinirano delo pri spremljanju in obvladovanju razvoja doma in v svetu.

Organizacija prodajne službe se je v zadnjem obdobju nenehno izpopolnjevala in prilagajala povečani prodaji. V okviru službe so vključene vse dejavnosti servisa prodaje in distribucije, z izjemo skladišč, kjer nam prostorska ureditev za sedaj ne omogoča koncentracije. Novost v službi so samostojni referenti, s čimer je dan poudarek večji samostojnosti referentov do poslovnih partnerjev in večji prisotnosti teh referatov na samem tržišču. Novost je tudi v tem, da se sedanja služba primarne razdeli po delovnih področjih, prodaja v prodajo, nabava v nabavo, s čimer bo predvsem večja enotnost prodajnih in nabavnih nastopov na tržišču. Pri nabavnih službi gre prav tako za uvedbo samostojnih referentov. Novost pa je predvsem v tem, da je v soglasju s poslovnimi enotami organizirano pri nabavnih službi centralno skladišče materiala za vzdrževanje, da bi bila vezava sredstev manjša.

Na ekonomskem in splošnem področju je novost predvsem v

dveh novih delovnih mestih, neposredno navezanih na pomočnika za ekonomsko in splošno področje. Gre za delovni mesti tajnika in pravnika. Delovno področje tajnika bo predvsem delo s samoupravnimi organi, informiranje in splošni protokol na ravni podjetja. Področje dela pravika pa bo zlasti strokovno vodenje sestave samoupravnih aktov in notranje arbitraže.

V ekonomsko finančni službi je spet dobila glede na drugačne pogoje obdelave prek službe avtomatske obdelave podatkov svoje mesto kontinuirana inventura.

V službi je vpeljana tudi delovno mesto referenta za zavarovanje. To je področje, ki zahteva glede na veliko angažiranost sredstev več pozornosti.

Analitsko-planska služba se je osamosvojila predvsem zato, ker je obseg dela s samostojnostjo poslovnih enot znatno porasel.

Novost je združitev splošne in kadrovske službe. V tej službi je

novi delovni mesto socialnega referenta in referenta za rekreacijo, kar je glede na velikost podjetja že nujno potrebno.

Služba avtomatske obdelave podatkov je relativno nova in usklajena s podobnimi službami v ostalih podjetjih. Novost je v prenosu delovnega področja standardizacije in tipizacije v okvir te službe.

Organizacija SKS je torej sprejeta, tudi kadrovske zasedbe so vsaj glede na sedanje kadre že opravljene. V prihodnjih dneh bodo za več prostih delovnih mest objavljeni razpisi in razglasi. V dveh mesecih bo treba uskladiti vsebino opisov delovnih mest. Napraviti bo treba tudi nekatere prostorske uskladitve, urediti sistem podpisovanja odgovornih oseb v podjetju in v posameznih službah, prenesti nekatere zadeve v zvezi s podpisovanjem v poslovne enote, na primer za potrošniške kredite in podobno.

Organizacija je torej sprejeta, uspešnost njenega delovanja pa bo v dobršni meri odvisna predvsem od zavzetosti strokovnih kadrov in čim tesnejšega sodelovanja in povezovanja s proizvodnimi poslovnimi enotami.

D. Mlinar

Letošnje Brestove obveznosti po družbenih dogovorih

Izgradnjo pomembnih objektov s področja komunalnih ureditev že nekaj let nazaj financiramo predvsem s pomočjo občanov v obliki samoprispevka, s pomočjo gospodarskih organizacij pa na osnovi družbenega dogovarjanja. Za zbiranje sredstev s samoprispevkom se občani odločajo na podlagi referendumov za dobo petih let. Zbiranje sredstev na osnovi družbenega dogovarjanja običajno časovno sovpadajo s samoprispevkom, če se sredstva zbirajo za isti namen. Če pa se na ta način ureja financiranje posameznih dejavnosti, pa se sklepajo družbeni dogovori tudi za daljše obdobje. V naši občini trenutno zbiramo sredstva na osnovi samoprispevka v Loški dolini za izgradnjo osnovne šole v Starem trgu in za izgradnjo vodovodnega omrežja za vasi, ki se oskrbujejo iz cerkniškega vodovoda, medtem ko je sklenjenih družbenih dogovorov več.

Osnova za zbiranje sredstev s samoprispevkom so mesečni neto osebni dohodki občanov, višina prispevne stopnje pa je običajno okrog 1,5 %. Gospodarske organizacije poravnava obveznosti po družbenih dogovorih iz ustvarjenega dohodka, ugotovljenega za preteklo leto. Brestove obveznosti po družbenih dogovorih so v letu 1973 naslednje:

— Družbeni dogovor za financiranje komunalne ureditve v Loški dolini obvezuje Brest do krajevne skupnosti Loška dolina, da letno prispeva na zaposlenega na tem področju 120.000 din, kar znaša skupno 60.000 dinarjev.

— Pri zbiranju sredstev za skupno financiranje teritorialne obrambe v občini Cerknica prispevamo na zaposlenega po 60.000 dinarjev oziroma znaša prispevek na leto približno 120.000 dinarjev.

— V družbenem dogovoru za izgradnjo vodovoda v Cerknici Brest prispeva letno 120.000 dinarjev. Dogovor nas obvezuje, da plačujemo prispevek pet let, toliko kot traja zbiranje sredstev s samoprispevkom občanov.

— Financiranje komunalnih ureditev (asfaltiranje cest po Cerknici, do Dolenje vasi in Dolenjega jezera) je dogovorjeno ta-

ko, da je Komunalno-stanovanjsko podjetje Cerknica najelo kredit, Brest pa ta kredit odplačuje. Letna anuiteta znaša 199.000 dinarjev, doba odplačila kredita pa je 8 let oziroma do leta 1978.

— V tem letu je bil sklenjen družbeni dogovor za financiranje komunalne dejavnosti in za izgradnjo cest v občini. Brest je po tem dogovoru obvezen prispevati v enkratnem znesku 461.900 dinarjev.

Poleg omenjenih družbenih dogovorov financira Brest še ostale dejavnosti krajevnih skupnosti, šolstva in drugih v obliki različnih dotacij iz sredstev sklada skupne porabe. Tako je za tiste krajevne skupnosti, ki nimajo urejenega načina financiranja z družbenimi dogovori, predvidenih okrog 60.000 dinarjev dotacij iz sklada skupne porabe. Razdelitev teh sredstev je predvidena po ključu števila zaposlenih na Brestu s področja posamezne krajevne skupnosti.

Za patronate osnovnim šolam je predvidenih dotacij v znesku 40.000 dinarjev. Razdelitev sredstev je tudi tu po številu zaposlenih. Dotacije šolam običajno izplačujemo pred zaključkom šolskega leta.

Letos je predvideno, da iz sklada skupne porabe delno financiramo popravilo odra in centralne kurjave v kinodvorani Cerknica v znesku 20.000 dinarjev. Sredstva pa bodo nakazana le pod pogojem, da še ostale delovne organizacije v Cerknici prispevajo preostali del sredstev.

Iz vsega omenjenega je videti, da Brest že nekaj let nazaj sodeluje pri vseh akcijah v občini, bodisi na področju komunalnih ureditev in gradnje šol, bodisi pri financiranju ostalih dejavnosti.

T. Zigmund

Nove gradnje na Rakeku, obenem pa opozorilo, da bo treba za ureditev naselja še marsikaj storiti

Stanovanja in krediti zanje

Brest ima trenutno 124 družinskih dvosobnih in trisobnih stanovanj, 15 enosobnih in 75 samskih sob, ki so v približno 25 primerih prav tako združene in prirejene v zasilna družinska stanovanja.

Po standardu ustreznih družinskih stanovanj so med zaposlene razdeljena takole:

- proizvodni delavci zasedajo 65 stanovanj,
 - strokovni delavci zasedajo 52 stanovanj,
 - uslužbenci oziroma nižji strokovni delavci 7 stanovanj.
- Enosobna stanovanja in samske sobe so razdeljene med:
- 64 proizvodnih delavcev,
 - 3 strokovne delavce,
 - 2 uslužbenca.

Iz pregleda je razvidno, da je podjetje z gradnjo in z nakupom družbenih stanovanj že doslej dokaj usklajeno reševalo oba pola potreb: socialnega in kadrovskega, čeprav ni moglo nikoli nobenega rešiti v celoti.

Če je razmerje med stanovanji, ki jih je podjetje dodeljevalo zaposlenim, uravnoteženo med proizvodnimi in strokovnimi delavci oziroma se le rahlo nagiba v prid proizvajalcem, so bila sredstva, dodeljena za zasebno gradnjo, že doslej pretežno razdeljena med delavce iz neposredne proizvodnje.

Od 131 zaposlenih, kolikor jih je v letu 1971 in 1972 dobilo stanovanjsko posojilo, je 100 delavcev iz proizvodnje (od teh 12 inštruktorjev in 88 neposrednih fizičnih delavcev), 25 posojil je bilo dodeljenih strokovnim delavcem in 6 nižjim strokovnim oziroma administrativnim delavcem.

Skupno je bilo v omenjenih dveh letih razdeljenih med teh

131 delavcev 3.007.000 din, najvišji stanovanjski kredit, ki je bil doslej dodeljen na Brestu, pa je znašal 60.000 din, in sicer ne glede na to, ali je bil dodeljen enkratno ali v več zaporednih letih. Za leto 1973 je na voljo 2.680.000 din, delavci pa prosijo za 7.000.000 din. Poleg tega 65 članov delovne skupnosti prosi za družinsko stanovanje, 8 pa za samsko. Pri tem še ne upoštevamo tistih stanovanj, ki jih zaradi najnujnejših kadrovskih rešitev moramo ponuditi kot osnovni pogoj, če hočemo, da bo iskanje zunanjih strokovnih moči sploh smiselno.

Svet za kadre je na zadnji seji, kakor zahteva pravilnik, določil razmerje med sredstvi, ki bodo letos zamenjana za nakup družbene gradnje, in med sredstvi, ki jih bomo razdelili med zasebne graditelje kot stanovanjska posojila.

Svet je pri tem upošteval letošnje možnosti nakupa in se odločil za osem stanovanj, ki jih nameravamo dobiti z razpisom. Ob zadnji reorganizaciji skupnih služb so namreč ostala nezasedena nekatera najpomembnejša delovna mesta, ki jih bo treba v najkrajšem času nujno zasedati. Ostalih 5 stanovanj naj bi dobili že zaposleni delavci Bresta.

Za teh osem predvidenih stanovanj bo po orientacijskih cenah potrebno odšteti polovico razpoložljivih sredstev; ostalo polovico bodo dobili graditelji lastnih stanovanj.

Svet za kadre je določil tudi najvišji možni kredit, ki naj bi letos znašal 45.000 din. Najnižji kredit za novogradnjo bo dodeljen v višini 24.000 din in za adaptacijo 12.000 din.

J. Praprotnik

Priprave za pohod mladincev

V počastitev Dneva borcev bo občinska konferenca Zveze mladine Cerknica v sodelovanju z družbeno političnimi organizacijami, občinskim odborom Zveze borcev in Zveze rezervnih vojaških starešin organizirala drugi tradicionalni podhod po partizanskih poteh domicilnih enot Notranjske.

Brigada bo razdeljena na tri čete, ki bodo nosile imena naših domicilnih enot, in sicer Notranjski odred, Bračičeva brigada in Jurišni bataljon. Komandirji čet bodo mladi iz Zveze rezervnih vojaških starešin.

Pot, ki bo dolga sedemdeset kilometrov, bo tekla z Rakeka v Begunje, Ralek, Križno jamo do Podloža, kjer bomo prvič prenočili. Nato bo zjutraj ob šestih odhod v Lož, na Ulako, Kozarišče, Grajševko in čez Županov laz v Babno polje. Po drugi nočitvi bomo nadaljevali pot čez Poljane na Knežjo njivo, od tam v Novo vas in Velike Bloke. Tam

bo še posebno zanimivo, ker bomo skupno z vojaki jugoslovanske ljudske armade izvedli napad. S tem bo preizkušena budnost stražarjev in pripravljenost udeležencev na presenečenje.

Četrty dan bo pohod do Graho-vega in Martinjaka v Cerknico. Tam bo slovesen zaključek v sodelovanju s krajevno organizacijo Zveze borcev.

Pohod bo izpopolnjen s kulturnim programom, s srečanji z nekdanjimi borci in obiski partizanskih mater. Pri vsakem spomeniku pa bomo položili venec v spomin padlim.

Med pohodom bomo izdelali tudi tri številke Biltena. V Ložu bomo obiskali muzej, pred Križno jamo pa bomo poskušali, kakšen je strateški pomen jame.

Seveda pa bodo vsak večer prijetni taborni ognji, ob katerih bodo družabni večeri.

J. Grbec

NAŠI LJUDJE

Fani Kakša je bila ena izmed številnih mladih deklet, ki so delovale v narodnoosvobodilnem boju v najtežjih dneh naše zgodovine. Ker smo ravno pred praznovanjem Dneva borca, smo izbrali prav njo, da jo predstavimo v rubriki »Naši ljudje« in da s tem sestavkom istočasno tudi čestitamo vsem borcem.

Fani Kakša dela v Tovarni pohištva Cerknica v furnirnici na stroju za širinsko lepljenje furnirja. Več let je že na tem delovnem mestu. Osmo leto teče, kar se je zaposlila v tovarni. Zaradi drugih okoliščin in družinskih razmer se ni mogla zaposliti prej. Sicer pa je bila prva povojna leta zaposlena. Njena prva zaposlitev je bila v Zenici v Mestni bolnišnici. Zaposlila se je na delovnem mestu bolniške sestre. Podlago za to delo je pridobila v partizanih. Štiri leta je bila v Zenici. Tam je končala tudi medicinsko šolo.

morala se je umakniti pred domačimi izdajalci in belogardisti. Šla je v Ljubljano k sestri, kjer je navezala stike s partizani. Jeseni leta 1943 je odšla v partizane, pridružila se je Soški brigadi, ki se je kasneje preimenovala v udarno Bazoviško brigado. Komandant brigade je bil Srb, starojugoslovanski oficir, komisar pa je bil Drago Košmrlj. Še isti dan, ko je prišla v partizane, je morala obvezovati ranjence, kajti brigada se je spopadla z Nemci. Šlo je za važno postojanko na Gorenjskem. Brigada se je največ zadrževala v okolici Idrije, kjer je bilo v tistem času najbolj vroče. Pokalo je na vseh straneh. Kmalu so jo poslali na tečaj za bolničarje, ki je bil v neki samotni hiši nad Baško grapo. Po osvoboditvi je Fani končala še višji tečaj za prvo pomoč v Beli Krajini.

Najbolj živo se tam spominja bojov z Nemci. Skupaj s tovariši je šla v neko primorsko vas organizirat miting in navduševati fante za partizanske vrste. Zaradi izdaje pa so Nemci vas obkolili. Bataljon Rusov, ki je bil na položaju, Nemcev ni mogel zaustaviti. Bilo je strašno. Partizani so se borili do konca, vendar so bili Nemci številčno premočni. Padlo je veliko partizanov, tudi komandant bataljona je bil zadet. Tovarišica, s katero sta skupaj bežali, je bila hudo ranjena in Fani ji je nudila prvo pomoč. Toda Nemci so bili v neposredni bližini, zato se je morala skriti. Skočila je čez

plot, se skrila za živo mejo in se ob njej priplazila do neke drvarnice, v kateri se je skrila na podstrešje. Opolnoči, ko je streljanje ponehalo, je v neki hiši prosila, naj jo skrijejo. Kmet jo je vso onemoglo skril v podstrešno sobo. Toda Nemci so pretaknili vse. Prišli so tudi v to sobo in jo našli. Toda gospodinja se je razburila nad Nemci, češ naj hčerko pustijo na miru, saj je komajda zaspala, ker jo je vso noč bolel zob.

Čez nekaj dni je šla z nekim domačinom skozi blok postojanke. Pri legitimiranju se je izgovorila, da so ji dokumenti zgorili. Srečno je prišla do tetinega doma. Tam je bila prav takrat Prešernova brigada, kateri se je pridružila in se tako spet vrnila v svojo brigado.

Leta 1944 se je brigada zadrževala v Trnovskem gozdu. Nenehno se je bojevala z Nemci. Ko je nudila prvo pomoč teže ranjenemu partizanu, jo je zadelo v nogo. Takoj so ji pomagali. Pomoč ranjencem je bila vedno organizirana tako, da je bila prevozovalnica blizu položajev. Zaradi rane na nogi so jo poslali v bolnišnico, ki je bila v nekem skritem kraju blizu meje.

Živo se spominja tudi grozot in obupa ranjencev ob evakuaciji iz bolnišnice Franje, ki je bila izdana.

Iz bolnišnice se ni več vrnila v brigado, ampak je bila dodeljena na področje. Jeseni 1945 pa je bila demobilizirana.

J. Klančar

Letošnji maturanti — nova garancija Brestovcev

Še ena generacija tehnikov

OB ZAKLJUČKU LETOŠNJEGA ŠOLSKEGA LETA

V teh dneh končuje šolanje 22 dijakov — lesnih tehnikov na naši šoli Z maturitetnim spričevalom bodo dobili dokazilo zrelosti. Potem se bodo njihova pota razšla.

Nekateri se bodo zaposlili, nekateri pa bodo odšli študirat v visokošolska središča, saj postaja vse bolj očitno, da postaja srednješolska strokovna izobrazba premajhna stopnja za vidnejšo uveljavitev pri delu in v življenju tudi pri nas.

Zaključni izpit opravlja 20 dijakov. Eden je mature oproščen zaradi odličnega uspeha, ena dijakinja pa bo opravljala maturo

jeseni na matični šoli v Ljubljani.

Ta letnik ni doživel hujšega odziva, saj se je v prvi letnik vpisalo 30 dijakov, večina pa je prenehala že v prvem letu šolanja.

Tudi s četrto redovalno konferenco za tretji letnik smo lahko zadovoljni. Od 25 dijakov jih je razred izdelalo 22, trije pa imajo po en popravni izpit. Tako je skoraj že gotovo, da bodo šolanje lahko uspešno dokončali vsi, če...

V prihodnjem šolskem letu bomo znova odprli šolska vrata generaciji mladih, da bi si tako v prihodnje zagotovili stalnejši dotok strokovnih kadrov.

Iz dosedanje prakse postaja čedalje bolj očitno, da nam tehniška šola ne daje samo tehnikov, ampak tudi sposobne mlade ljudi, ki jih lahko pošljemo nadaljevat študij. Iz letošnjih želja so to lesna, ekonomska, arhitektura, organizacija in strojna fakulteta.

Doslej se je v prvi letnik vpisalo 30 dijakov in so sprejeti vsi.

Prostora je še za 5 dijakov. Sprejemamo tudi dekleta.

F. Turšič

Varujmo se pred požari

V poletnem sušnem obdobju je pred požarom ogroženo vse tovarniško področje; skladišče žaganega lesa, gotovih izdelkov, si-losi žagovine, posebno pa še la-kirnica in skladišče vnetljivih snovi. Ne bo odveč, če tudi po tej poti opozorimo na še večjo pozornost vseh zaposlenih, da ne bi prišlo do morebitnih požarov.

Če bi hoteli ugotoviti, ali smo resnično pripravljeni vsak čas učinkovito posredovati in ali smo prav povsod storili vse preventivne ukrepe, bi gotovo našli vepomanjkljivosti.

V Tovarni lesnih izdelkov Stari trg aktivno vadita dve gasilski desetine. Sestavljajo ju gasilci, ki so letos opravili gasilski tečaj. Na področju TLI smo letos tudi že večkrat posredovali. Sicer so bili to manjši primeri (v silosu žagovine, v podstrešju žagalnice), vendar so te požare hitro opazili in pogasili. Lahko pa bi prišlo tudi do večje škode. Zato naj velja stara misel: »Bolje preprečiti kakor gasiti.«

M. Šepec

Mladina na Brestu

Leta 1948 se je v Mariboru poročila. Zaradi slabih stanovanjskih razmer sta se z možem kmalu preselila v Titove rudnike v Banovce. Leta 1952 pa se je vrnila v Cerknico, kjer se je za stalno naselila.

Sredi leta 1943 so jo aretirali Italijani. Vzeli so jo od dela na senožeti. Takrat so Italijani pozapri več deklet. Obtožnica jo je bremenila, da je sodelovala z Osvobodilno fronto, da je trosila letake, ki so pozivali prebivalstvo k upor. Zaprta je bila v Ljubljani, v sodnijskih zaporih. Po kapitulaciji Italije, 8. septembra 1943, so jo Nemci, ki so takoj okupirali Ljubljano, izpustili. Šla je domov. A ni bila dolgo doma,

Svet komunistov Bresta je na zadnji seji razpravljal tudi o aktivnosti aktivov Zveze mladine na Brestu.

Ni slučaj, da smo to tematiko postavili na dnevni red hkrati z osrednjo vsebino vloge subjektivnih sil ob ustanavljanju TOZD. Že v prejšnji številki smo ob obravnavanju osnovnih ciljev TOZD opozorili na pomembnost vloge vseh treh političnih organizacij Bresta, sindikatov, Zveze komunistov in Zveze mladine, zdaj je pa zadnji čas, da se vse te organizacije organizirano in delovno vključijo v ustvarjanje novih odnosov, ki naj dobijo svojo zakonsko veljavo v samo-

upravnem sporazumu, ki ga bodo sprejele TOZD in prav tako v statutih samih TOZD.

V razgovoru s predsedniki mladinskih aktivov — manjkala sta predsednika iz TP Martinjak in TP Stari trg — smo lahko razbrali marsikatero ugotovitev.

Zveza mladine se je na ravni občinske konference komaj formalno oblikovala in bo steklo nekaj vode, preden bo sposobna obvladati vsaj večji del problematike, ki prizadeva mladino v naši občini.

Približno tako stanje je tudi v aktivih Zveze mladine v podjetju. Ugotovili smo, da Zveze mladine v podjetju ne predstavljajo mladi delavci, ampak ozka vodstva aktivov, ki iščejo vsebino dela predvsem v tistih dejavnostih (športu, kulturnem izživljanju, zabavnih prireditvah), ki so mladim ljudem všeč ali manj naravno in razvojno dane, da pa ta sloj delavcev in delavk, ki predstavljajo v naših delovnih kolektivih pomemben delež, ni osveščen in še manj organizirano vključen v razreševanje družbenih vprašanj v kolektivu, katerega člani so.

Njegov glas je dostikrat šibak in premalo utemeljen, zato se z njimi hitro opravi in tudi brž najde dosti vzrokov za tašno ravnanje. Partijske in sindikalne organizacije tudi še niso našle pravega stika z mladinci, predvsem ne v smislu aktiviranja in idejnega vodstva, opozarjanja na delo, ki bi ga mladina sama ali pa druge organizacije z njihovo pomočjo lažje opravile; niso našle pravega stika, čepra vso pri nekaterih osnovnih organizacijah že nekaj mesecev ustanovljene komisije, ki so posebej zadolžene za delo z mladino.

Videti je, da bo pomoč resnično potrebna, pričakujejo jo tudi mladi, vsaj njihova organizirana vodstva.

Hkrati pa bo potrebno povezati nekaj že starih, toda potrjeno pozitivnih metod. Izbrati in forisirati bo treba takšne akcije, ob katerih se mladina sama vzgaja, v katerih sama sodi in vlada. Desetletja nazaj smo še imeli za tako šolo brigade — šolo mladinskih funkcionarjev in seda-

TEČAJI ZA POLKVALIFIKACIJO TUDI V CERKNICI

Tovarni pohištva Cerknica je bil enodnevni tečaj za pridobitev polkvalifikacije za posamezna delovna mesta. Organizirane so bile tri skupine, in sicer: za II. strojno, za nanos ploskovnih elementov in za montažo. Teh predavanj so se lahko udeležili le tisti delavci, ki so zaposleni v lesni stroki najmanj pet let, na enem delovnem mestu tri leta in da so starejši od trideset let. Predavanja so bila prilagojena za posamezne oddelke. V mislih

imam osnove tehnologije, obdelavo lesa in varnost pri delu. Enotna predavanja pa so bila za študij dela in časa ter TOZD in nove ekonomske odnose.

Predavanj se je udeležilo približno 90 zaposlenih. Za ostale, ki imajo omenjene pogoje, pa bodo predavanja organizirana v jeseni. S predavanji in snovjo, s katero so bili seznanjeni, so bili slušatelji zadovoljni. Na koncu so dobili spričevala za polkvalificirane delavce za posamezna delovna mesta, na katerih delajo.

A. Otoničar

Nova delovna moč za večjo varnost Brestovega premoženja

Cerkniška turistična razglednica. Gornji posnetek je pustni, vendar tudi danes ni dosti boljše

Vzroki poletnih obolenj

Že dolgo je znano dejstvo, da so pri nas, v zmernem toplotnem pasu, nekatera obolenja, ki niso tako pogosta ali jih pa sploh ni recimo v tropskem pasu. Vemo pa tudi, da so tudi pri nas nekatera obolenja, ki so pogostejša v toplejšem letnem času kot pa v hladnejšem obdobju leta. Slednja obolenja imenujemo tudi sezonska.

Tako je splošno znano, da se pojavljajo gripozna obolenja predvsem konec jeseni in v začetku zime ter proti koncu zime in v začetku pomladi, nekako na prehodu iz toplega letnega časa v hladnega in obratno. Tudi obolenja želodca in dvanajsternika (rane na teh organih) so sezonska, pojavijo se jeseni in spomladi.

Za sredino poletja in začetek jeseni pa so značilna črevesna obolenja, klopov meningitis, pa tudi nalezljiva vnetja jeter.

Tudi nekatera kožna obolenja so bolj pogosta v hladnem obdobju leta. Naduha, katere vzrok je preobčutljivost, je pogostejša v hladnih in vlažnih dneh leta. In še bi lahko naštevali sezonska obolenja.

Da bolezen sploh izbruhne, sta poleg drugih potrebna dva dejavnika:

— ali da ob nespremenjeni odpornosti organizma le-ta pride v stik s čezmernim številom povzročiteljev;

— ali da ob normalni prisotnosti le-teh pride do zmanjšane odpornosti organizma.

Lahko pa nastopita oba dejavnika hkrati. V vseh primerih je rezultat isti — bolezen.

Vemo tudi, da celo pri nalezljivih boleznih ne zbole vedno vsi, ki so prišli v stik z obolenimi, prav zaradi prej omenjenega. Tudi teža obolenja in potek le-tega sta zaradi različne odpornosti posameznih ljudi različna.

Če pogledamo v naše ožje okolje, v tovarno, vidimo, da se prehladna obolenja v letnem času umikajo obolenjem prebavnega trakta, živčnim, živčno-mišičnim in morda tudi izvenobratnim poškodbam, saj je to obdobje različnih kmečkih del in gradbene sezone. Tudi izven hladne sezone prehladna obolenja ne izginejo. Vemo, da nikakor ni vzrok prehladu — kot se imenujejo večkrat obolenja zgornjih in spod-

njih dihalnih poti — le mraz. Leto je dostikrat samo eden izmed pogojev za nastanek prehlada.

Poleg naglih temperaturnih sprememb je pomembna že omenjena odpornost organizma. Marsikdo se je že dostikrat močno prehladil in ni obolel. Zopet pa se zgodi, da ležemo zdravi v posteljo in se zbudimo zjutraj s prehladom.

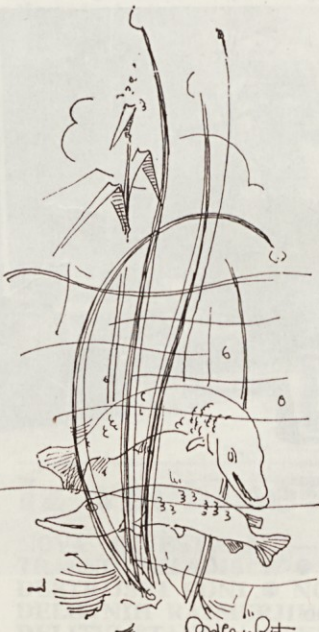
Nekateri ljudje dobijo celo sredi najhujše vročine močan nahod oziroma prehlad. Pri teh je vzrok temu obolenju preobčutljivost na nekatere stvari kot na primer na cvetni prah (pelodni nahod). Sem prištevamo tudi posebno prehladno obolenje tistih, ki imajo opraviti s plesnivim semnom.

Vzrok za pogostejša želodčno-črevesna obolenja poleti je v tem, da je hrana v toplejših obdobjih leta hitreje pokvarljiva (nepravilni prevoz in vskladiščenje). Konec poletja in v začetku jeseni je dosti sadja, katerega dostikrat ne umijemo, preden ga pojemo.

Tudi obolenj sklepov, živčno-mišičnih obolenj in obolenj opornega aparata je skoraj več kot v zimskih mesecih.

Vzrok nekaterih obolenj, posebno slednjih, je dostikrat v prepihu na delovnem mestu ter morda večja utrujenost tistih, ki delajo že skoraj utrujeni v poldanskih in nočnih izmenah?

Dr. A. Šmalc

Kaj so dale zajezitve

Idejne projekte stalne ojezeritve Cerkniškega jezera (dr. inž. F. Jenko) je bil na strokovni obravnavi 5. novembra 1965. leta utemeljen kot poskus, ki naj pojasni hidrološka dogajanja, izpopolni znanje o dotoku in odtoku vode, hkrati pa naj pokaže, v kolikšni meri je mogoče vode zadržati na Cerkniškem jezeru z zajezitvijo glavnih ponorov na obrobju.

Vključ nekaterim težavam in zamudi pri gradnji odtočnega tunela, betonskih jezov in zapornic je bil jeseni 1969. leta prvič zajezjen odtok vode. Z opazovanjem in meritvami smo dobili prve rezultate o uspešnosti zajezitve odtoka. Zapornica, s katero lahko nekoliko uravnavamo odtok, še ni bila povsem dograjena, pa se je že pokazalo, da jezovi pri Veliki in Mali Karloviči uspešno zadržujejo odtekanje jezerske vode v podzemeljski jamski sistem.

Z opazovanjem nihanja gladine Cerkniškega jezera in spreminjanja pretokov v Rakovem Škocjanu, kjer se pojavi večina vode, ki ponikne v požiralnikih na obodu Jamskega zaliva, smo ugotovili, da netesnjeni ponori v tem delu Cerkniškega jezera požirajo najmanj dvakrat toliko vode, kot je projektant prvotno predvidel. S tem se je seveda bistveno zmanjšal učinek zajezitve.

Opazovanje odtočnih razmer ob visokih vodah spomladi 1972 je pokazalo, da je s popolno zatesnitvijo Male Karlovice vključ umetnemu rovu v Veliko Karlovo nekoliko zmanjšana maksimalna požiralnost Jamskega zaliva. Zato jezero po močnih nalivih naraste nad predvideno višino. Če se želimo temu izogniti, je treba omogočiti normalni odtok visokih voda v Malo Karlovo, tesnenje Jamskega zaliva pa mora biti opravljeno tako, da se ob najvišjih vodah ne bo zmanjšala skupna odtočna sposobnost.

Po triletnem poskusnem zadrževanju vode na Cerkniškem jezeru lahko ugotovimo:

- zajezitev glavnih požiralnikov visokih voda je učinkovita;
- z zapornico je mogoče delno uravnavati odtok iz Jamskega zaliva;
- vključ zajezitvi Karlovic je odtok iz Jamskega zaliva večji

od pričakovanega, zato je podaljšanje ojezeritve manjša od predvidene;

— leta 1970 in 1971 se je jezero zadržalo za okrog 10 odstotkov ali 30 do 40 dni dalj, kot bi se brez zajezitve ponorov; hidrološke razmere v letu 1972 še niso do kraja preučene;

— s popolno zajezitvijo celotnega zaliva je mogoče doseči še okrog 10 odstotno podaljšanje jezera, kar se sklada s prvotnim projektom;

— poskus je veliko prispeval k pojasnitvi zapletenih hidroloških razmer na svojevrstnem kraškem polju, potrebne pa so še nadalje spremljave in meritve hidroloških dogajanj;

— s smiselnimi nadaljnimi ukrepi je mogoče vodne razmere še izboljšati in jih primerno izkoristiti; v ta namen je treba izdelati poseben program.

Dr. P. Habič

Srečanje Slivniškega bataljona

Snežniški gozdovi Županovega laza in Šimenovih dolin nad Babnim poljem so imeli sredi junija v gosteh preživeli člane Slivniškega bataljona. Po tridesetih letih so se znova zbrali preživeli člani civilnega tabora.

tere, otroci. Vojaško in politično vodstvo, ki je načrtno pripravilo za družine, ogrožene od belogardističnega maščevanja, odhod v snežniške gozdove, jih je organiziralo v Slivniški bataljon. Ta ko edinstveno organizirana partizanska enota na Slovenskem je delovala polnih osem mesecev. 90 ljudi, med njimi tudi dva novorojenčka, je moralo premagovati vojno viharo z dodatnimi sovražnikoma, z mrazom in lakoto.

19. decembra 1942, ko je med sneženjem rahlo deževalo, so si člani Slivniškega bataljona najbolj zapomnili. Tega dne so napadli njihovo taborišče v Šimenovih dolinah Italijani ob sodelovanju belogardističnih pomagačev. Na mestu, kjer so napadli postojanko, so udeleženci srečanja odkrili spominsko ploščo z obeležjem napada in smrti člana civilnega logorja Toneta Avsca. Po srečnem naključju so se ostali rešili.

Zbranim je na Županovem lazu spregovoril zadnji politični komisar bataljona Franc Levec - Bogo. Med udeleženci srečanja so bili tudi predsednik ZKS Franc Popit, sekretar medobčinskega komiteja Tone Kraševac in drugi. Še posebno so bile počaščene partizanske matere, ki so dobile v dar knjigo Partizanski dnevnik avtorja dr. Aleksandra Galeta - Petra, ki je bil večkrat med člani Slivniškega bataljona.

V. Mlinar

Jesenska podoba Cerkniškega jezera

zitive in je jezero presahnilo prej, kot bi po projektu pričakovali. Potrebno je bilo izvesti dodatno tesnenje požiralnikov v Jamskem zalivu, zlasti ponorov v Nartih.

Opazovanje vodne gladine in meritev pretokov po zajezitvi Nart pa so pokazale, da to tesnenje s preprostimi kamnitimi zidovi ni dovolj učinkovito. Dosežena je bila komaj 20 do 40 odstotna zajezitev.

V celoti moramo oceniti, da je bila z zajezitvijo Karlovic v Jamskem zalivu pri poprečni vodni gladini jezera (549 m) dosežena 65 odstotna zajezitev, s tesnenjem Nart v jeseni 1971. leta se je zajezitev povečala na 75 odstotkov. Po projektu in po naši oceni pa bi morali za uspešno podaljševanje ojezeritve doseči v celoti vsaj 90 odstotno zajezitev ponorov v Jamskem zalivu.

Ob tem so seveda ostale nespremenjene požiralne razmere po dnu Cerkniškega jezera, kjer so izredno številni manjši talni požiralniki. Po naših meritvah in opazovanjih je njihova skupna požiralna sposobnost omejena (6 m³/s) in je manjša od tiste, s katero je projektant dr. inž. F. Jenko računal (13 m³/s). Ker pa je računal tudi s prevelikim dotokom, to ne vpliva na podaljšanje ojezeritve. Nasprotno, zaradi cenjenih dotokov se jezero po daljši suši prazni nekoliko hitreje, kot je bilo predvideno v idejnem projektu.

Prispevajmo za spominski dom v Kumrovcu!

Po vsej Jugoslaviji živo teče akcija za zbiranje prispevkov za spominski dom borcev in mladine v Titovem rojstnem kraju, v Kumrovcu.

Spčetka lokalna akcija je danes prerasla v vsejugoslovansko, v akcijo, ki združuje bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov. V spominskem domu se bo srečevala mladina vseh naših narodov in narodnosti ter se zblíževala ob skupnem spoznavanju zgodovine jugoslovanskega delavskega gibanja in socialistične revolucije. V njem bo generacija pogumnih borcev naše narodno-osvobodilne vojne ob srečanjih z mladino prenašala nanjo svojo življenjsko resnico. V njem bo vladal duh tovariša Tita, duh bratstva in enotnosti kot stalno izročilo ljudstva, ki se je uresničilo v naši družbi.

Pri tem ne gre prezreti tudi velikega pomena, ki ga bo imel dom za gospodarski razvoj dveh doslej zaostalih območij — Hrvatskega Zagorja in našega Kozjanskega. Ob številnih obiskih spominskega doma se namreč odpirajo lepe možnosti za nagli razvoj turizma in drugih dejavnosti. Tako dobiva akcija tudi solidarnostno obeležje.

Vsekakor se moramo v to akcijo vključiti tudi mi in izpričati, da je v nas še živa zavest, ki se je izoblikovala v burnih dneh naše revolucije. Po posebnem razdelilniku naj bi v naši občini zbrali 125.000 din. Nosilci te akcije naj bi bile organizacije Zveze združenj borcev NOV in mladina, v delovnih organizacijah pa sindikati pri svojem članstvu. V naši občini je bil imenovan tudi že posebni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki vseh družbeno političnih organizacij in ki bo vodil ter usklajeval to zbiralno akcijo.

Pozivamo vse občane, da se pridružijo akciji, ki bo še okrepila duha bratstva in enotnosti vseh naših narodov!

Uspeh cerkniškega nogometa

OB ZAKLJUČKU LETOŠNJE NOGOMETNE SEZONE

Letošnja nogometna sezona je končana in prav je, da napravimo obračun dela.

Pionirji so v notranjski ligi zasedli drugo mesto, takoj za Idrijo. Za to moštvo je izredno spodbudno to, da so bili daleč najmanjši, toda pod dobrim strokovnim vodstvom so bili boljši tudi od svojih starejših tovarišev. Večje težave so pri delu kluba ustvarjali mladinci. Težave so bile v tem, da večina mladincev obiskuje različne šole, ki so zvečine izven našega področja. Tako so bili treninzi izredno slabo obiskani in so se največkrat dobili skupaj samo v nedeljo na tekmi. Kljub temu, da so nekateri izredno nadarjeni, pa brez sistematičnega in vztrajnega dela ne bo napredka.

Po kvaliteti jih lahko uvrščamo med najboljše v njihovi skupini, čeprav so zasedli mesto ob koncu lestvice. Sposobni so premagali — in to so tudi dokazali — svoje vrstnike iz Olimpije in Mer-

catorja, toda le, če nastopijo v popolni postavi. S to ekipo je delo slabše organizirano in upam, da bo v prihodnje boljše.

Iste težave se nadaljujejo tudi pri članih. Slabo obiskani treninzi, služba, šola, nekaj nediscipline in posledica je, da smo prvo mesto izgubili na lastnem igrišču. Porazila sta nas Črnuče in Mengeš v Kolenu, kar smo jim sicer vrnila na njihovem igrišču, toda izgubljenih točk ni mogoče nadomestiti. Vse to se je zgodilo zaradi neodgovornega obnašanja nekaterih glavnih igralcev.

Perspektiva je predvsem v tem, da nekateri mladince že trkajo na vrata prvega moštva in da so na nekaterih tekmah uspešno zamenjali starejše igralce.

Upravni odbor kluba je na svoji seji pritično in temeljito pretehtal stanje in delo zlasti z mladino. Upam, da bomo na podlagi letošnjih izkušenj znali nadomestiti zamujeno.

LESTVICA:

1. Črnuče	16	11	3	2	54:12	25
2. Mengeš	16	11	2	3	45:17	24
3. Induplati	16	9	5	2	57:26	23
4. Cerknica	16	10	2	4	40:27	22
5. Medvode	16	8	5	3	48:21	21
6. Enotnost	16	5	2	9	22:42	12
7. Borovnica	16	4	2	10	43:51	10
8. Apnar	16	1	3	11	17:47	5
9. Napredek	16	0	2	14	14:83	2

Zadnja vest

Naši nogometaši so bili pohvaljeni na turnirju ob praznovanju 45 let nogometa v Mengešu. To je bilo lepo priznanje, saj nas cenijo kot izredno disciplinirano moštvo.

Na turnirju sta poleg domačina in nas sodelovala še Sava iz Tacna in Ihan. V prvi tekmi smo premagali organizatorje gladko s 3:1. Za finale pa je zmanjkalo moči in doživeli smo poraz proti Ihanu, ki je v prvi tekmi premagal Savo. Tako smo osvojili drugo mesto in dobili lep pokal.

F. Kranjc

Mladinci bodo uspešno zamenjali starejše igralce

Zadovoljiva uvrstitev

S TEKMOVANJA GASILCEV LESNE INDUSTRIJE SLOVENIJE

24. junija je bilo v Logatcu tekmovanje gasilcev lesne industrije Slovenije, ki ga je v sodelovanju z republiško in občinsko gasilsko zvezo organiziral KLI Logatec. Tekmovalo je enaindvajset moških in pet ženskih ekip. Doseženi so bili naslednji rezultati:

Moški

	štev. točk
1. LIP Bled	664
2. Novoles Novo mesto	663
4. LIP Radomlje	634
5. KLI Logatec	629,5
3. LIP Bled-Bohinj	650
6. BREST Cerknica	625,8
7. MEBLO Nova Gorica	616
8. GLIN Nazarje	612
9. JAVOR Pivka	608
itd.	

Ženske

	štev. točk
1. KLI Logatec	662
2. Novoles Novo mesto	544
3. LIKO Vrhnika	530,5
4. Tovarna meril Sl. Gr.	510
5. LIP Slov. Gradec	491

Uvrstitev na tabeli pa ni dejanski odraz tekmovalnih uspehov. Ekipa s tekmovalci, ki so bili v povprečju starejši od trideset let, so namreč v skladu s tekmovalnimi pravili dobile za to še nekaj dodatnih točk. Zato so se nekatere ekipe z mlajšimi tekmovalci uvrstile precej slabše, kot bi po rezultatih zaslužile.

Naši tekmovalci so osvojili šesto mesto. Z uvrstitvijo smo lahko zadovoljni, čeprav je morda nekoliko slabša, kot smo pričakovali. Tako nizko jih je potisnil spódrslaj pri taktični vaji, za katerega so dobili kar 40 kazenskih točk.

V. Znidaršič

Novi zakon o telesni kulturi

Skupščina socialistične republike Slovenije je na svoji seji 31. maja sprejela izredno pomemben dokument — zakon o ustanovitvi telesno-kulturnih skupnosti. To je dokument, ki naj bi v prihodnje urejal dejavnost telesne kulture bolj organizirano in bolj učinkovito.

Postopek sprejemanja tega prepotrebega dokumenta je bil zelo živahen, saj je bil deležen velike pozornosti zlasti tistih družbeno političnih delavcev, ki se ukvarjajo s telesno kulturo. Tudi na našem področju smo osnutek zakona temeljito proučili in prispevali po naših možnostih svoj delež, da se je ta dokument izoblikoval do take uporabne stopnje, da zadovoljuje telesno kulturo in širšo družbeno skupnost.

Ustanovitev telesno-kulturnih skupnosti pomeni enakovredno vključitev telesne kulture h drugim dejavnikom družbenega življenja.

Poleg tega, da zakon zakonsko obvezuje občinsko skupščino, pa ne smemo prezreti vloge družbeno političnih organizacij, ki

bodo s konkretno aktivnostjo prispevale h gradnji trdnih temeljev prihodnjih telesno-kulturnih skupnosti. Zelo pomemben del zakona je tudi ta, da ureja tudi način financiranja — vires, katerih obseg bo določen s samoupravnimi sporazumi ali z odloki občinskih skupščin.

Še nekaj besed o stanju telesne kulture v naši občini.

Tega dokumenta nismo pričakali tako nepripravljeni, kot morda kaže sedanje stanje v telesni kulturi. Izdelan imamo srednjeročni program razvoja telesne kulture in predlog o ureditvi financiranja. Imamo komisijo, ki naj pripravi vse potrebno za usta-

novitev temeljnih telesno-kulturnih skupnosti. Komisija se je že sestala in izdelala program prihodnje telesne skupnosti.

Nastopil je čas, da telesna kultura tudi na našem področju zaživi vzporedno s splošnim družbenim napredkom.

Kljub vsem zakonskim osnovam in samoupravnim dogovorom pa ne smemo pričakovati, da se bo sedaj telesna kultura sama razvila. Težave oziroma ovire za hitrejši razvoj bodo predvsem v investicijah in v kadrih. Čudeži ali premiki čez noč niso mogoči. Dolg — davek do telesne kulture pa bo moral biti večji.

F. Kranjc

FILMI V JULIJU

1. julija ob 16. in 20. uri — ameriški film HERBIE, AH TA ČUDOVITI AVTO. Komedia. V glavni vlogi Buddy Hackett.
2. julija ob 20. uri — ameriški film POSTAJA KOMANČEV. Western. V glavni vlogi Randolph Scott.
4. julija ob 16. in 20. uri — ameriški film MURPHIJEVA VOJNA. Pustolovski film. V glavni vlogi Peter O'tolle.
5. julija ob 20. uri — ameriški film LJUBEZENSKI STROJ. Družbena drama. V glavni vlogi John Philip Law.
7. julija ob 20. uri in 8. julija ob 16. uri — francoski film OSTROSTRELEC Z AZURNE OBALE. Kriminalka. V glavni vlogi Erich Segal.
8. julija ob 20. uri — ameriški film PORTRET NIMFOMANKE. Erotični film. V glavni vlogi Alexandra Hay.
9. julija ob 20. uri — francoski film DOVOLJENJE ZA UBIJANJE. Kriminalka. V glavni vlogi Michel Constantin.
12. julija ob 20. uri — italijanski film ZA TISOČ DOLARJEV DNEVNO. Western. V glavni vlogi Dick Palmer.
14. julija ob 20. uri in 15. julija ob 20. uri — ameriški film S ČIM SE UKVARJAJO NEZADOVOLJNE GOSPODINJE. Erotični film. V glavni vlogi Doris Arden.
15. julija ob 16. uri — ameriški film VITEZI RULETE. Western. V glavni vlogi Bud Spencer.
16. julija ob 20. uri — ameriški film KRVAVA MATI. Kriminalka. V glavni vlogi Shely Winters.
19. julija ob 20. uri — italijanski film SENCA SMRTI. Drama. V glavni vlogi John Mills.
20. julija ob 20. uri in 22. julija ob 16. in 20. uri — ameriški film BOTER. Letošnji Oskarjev nagrajenec. Film o mafiji. V glavni vlogi Marlon Brando in Al Pachino.

Zaradi kvalitete in dolžine filma so vstopnice po 10,- in 12,- din.

21. julija ob 20. uri — italijanski film SIERRRA NEVADA. Western. V glavni vlogi Broderich Chawford.
23. julija ob 20. uri — ameriški film KJE JE POT NA FRONTO. Komedia. V glavni vlogi Jerry Lewis.
26. julija ob 20. uri — ameriški film ZADNJA DOLINA. Zgodovinski film. V glavni vlogi Omar Shariff.
28. julija ob 20. uri — italijanski film LJUDJE PROTI VOJNI. V glavni vlogi Alain Cuny.
20. julija ob 16. in 20. uri — ameriški film FRANCOSKA ZVEZA. Kriminalka. Film je bil prikazan na letošnjem FESTU. V glavni vlogi Gene Hackman.
30. julija ob 20. uri — ameriški film KRALJ STROJNICE. Western. V glavni vlogi Patrick Wayne.

Cerkniški košarkarji tekmujejo v II. slovenski ligi s spremenljivo srečo. Trenutno so s 6 točkami sredi lestvice. Več o njih bomo pisali prihodnjic

NAŠI UPOKOJENCI

Pred nekaj tedni nas je, ko je odšel v zaslužni pokoj, zapustil dolgoletni delavec Franc SRPAN iz Nadleska. Jeseni bi se mu iztekla 28-letna neprekinjena zaposlitev v podjetju. Pretežni del te delovne dobe je bil zaposlen kot mizar — vzdrževalec

— 0 —

V času, ko bo izšel Obzornik, nas bo zaradi upokojitve zapustil tudi Franc BAVEC iz Nadleska. Pri nas je bil zaposlen 21 let kot delavec na žagi in na hodišču.

Obema želimo še veliko srečnih in zdravih let!

Delovna skupnost
Tovarne lesnih izdelkov
Stari trg

Brestov obzornik, glasilo kolektiva Brest Cerknica. Odgovorni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Tone KEBE, Božo LEVEC, Tone LOVKO, Franc MLAKAR, Stanka MEKIN, Danilo MLINAR, Ivan NAJGER, Alojz OTONICAR, Janez PRAPROTNIK, Miha ŠEPEC, Ivan ŠKRABEC in Zdravko ZABUKOVEC. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani.

Na Brestovih baliniščih je vedno živahno

MLADI STRELCI

Po dogovoru medobčinske zveze za telesno kulturo na področju Notranjske smo bili zadolženi, da letos organiziramo prvenstvo šolskih športnih društev v streljanju zračno puško. Tekmovanje je bilo na Brestovem strelišču.

REZULTATI

Ekipno učenci

1. ŠSD Pivka	437 krogov
2. ŠSD Vrhnika	410 krogov
3. ŠSD Borovnica	352 krogov
4. ŠSD Dol. Logatec	330 krogov
5. ŠSD Nova vas	276 krogov

Ekipno učenke

1. ŠSD Pivka	438 krogov
2. ŠSD Vrhnika	319 krogov
3. ŠSD Borovnica	262 krogov

Tekmovanje je odlično vodila ekipa strelskega odbora BREST.

F. Kranjc